

SLOVENSKI NAROD.

Ishaja vsak dan sveder, kimaš nedelje in praznike, ter volja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oglasila plačuje se od četristopne petit-vrate po 6 kr., če se oglasilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravnštvo je v Rudolfa Kirbiša hiši, „Gledališka stolba“.

Upravnštvo naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oglasila, t. j. vse administrativne stvari.

Interpelacija

poslanca Božidara Raiča in tovarišev stavljena na visoko c. kr. namestništvo za Štajersko glede na Mariborsko učiteljske zaradi najnovejšega ministerskega ukaza o slovenskem jezikovnem pouku.

Prvotni namen Mariborskega učiteljskega je, naobraževati bodoče učitelje in vzgajatelje za slovensko mladež na Spodnjem Štajerskem; za naobrazbo nemškega narodnega učiteljstva sta itak v Gradci dva dotična zavoda, namreč jeden za učitelje in drugi za učiteljice. Mariborsko učiteljske za prišestne slovenske narodne naobraževalce moralo bi za to skrbeti, da se gojencem ponuja ugodna prilika, da si morejo prisvojiti potrebno izurjenost in izpravnost v slovenščini za vse učne predmete. Dosle to ni bilo možno, ker so vsi predmeti razkladali se v nemškem poučnem jeziku, iznemši jedino slovensko slovnico. Po takem ni se mogel doseči zaželjeni poučni kan, in na ta način zginolo je tudi najmanjše upanje, da bi moči bilo pridobiti si za slovenske osnovne učilnice vrstne, s vsestranim in temeljitim znanjem slovenskega jezika previde ne učitelje.

1880. leta sprejela je okrajna učiteljska skupščina v Ptuj kot pristojna činjenica naslednji predlog: „Bodoč ka ima Mariborsko učiteljske nalog, naobraževati učitelje za Spodnje Štajersko, zahteva korist spodnještajerskih osnovnih učilnic, da se gojencem Mariborskega učiteljske pouk v realijah slovenski razlaga“, in 1881. leta pritrdila je okrajna učiteljska skupščina, kder je bilo 75 učiteljskih osob zbranih, temu le predlogu: „... da bode poučni jezik na tem učiteljski slovenski.“

Državni zbor sklenol je dne 26. aprila 1880, da se v tem zavodu uvede slovenski jezik kot poučni jezik po merilu razpoložljivih učnih pomočkov.

Prvi občni zbor „Slovenskega političnega društva“ v Mariboru sklenol je naslednji skončatek: „Učiteljske v Mariboru ne more odgovarjati prvotnemu svojemu namenu, vzgojevati učitelje za Slovenski Štajer, dokler se ondi kakor sedaj vsi predmeti, razve slovenščine, razlagajo nemški, tedaj ne v onem jeziku, v katerem imajo kedaj bodoči učitelji deco poučevati.“

Ne glede na navedene prikazni in v nemar pustivši državne osnovne zakone, dospel je pred nekoliko meseci v Maribor ministerski ukaz glaseči se: pouk v slovenskem jeziku ima se na četiri tedenske ure razširiti za vsak razred in nastaviti za ta predmet oblično usposobljen učitelj.

Vslede tega ukaza pomnožene so poučne ure za slovensko jezikovno stroko, a pogreša se oblično usposobljen učitelj, ker poprejšnji neizprašani učitelj iz slovenščine, uči ta predmet v III. in IV. letji, v I. in II. razredu pa po predlogu c. kr. deželnega šolskega sveta Štajerskega vesniški učitelj, ki je potrjen iz te učne stroke za osnovne učilnice, pa nikar za učiteljske. Vzrok takega nameščenja, v nasprotju z omenjenim ministerskim ukazom, ni nedostatek usposobljenega učitelja, ker za to učiteljsko mesto oglasil se je c. kr. profesor, kateri ima učno usposobljenje od Dunajskega izpraševalnega poverjenstva za slovenščino, nemščino, prirodoslovje in računstvo, ali prošnja ostala je brez vspeha. Po takem rečeni ministerski ukaz ni bil vslede vplivanja visokega c. kr. deželnega šolskega sveta po vsej celoti izvršen.

Oziroma na ta postopek stavlja se prašanje na c. kr. namestništvo:

a) Zakaj visoko c. kr. namestništvo ni izvršilo ministerskega ukaza, glede nameščenja učiteljskega mesta za slovensko jezikovno stroko na Mariborskem učiteljski z odlično usposobljenim učiteljem?

b) Je-li visoko c. kr. namestništvo voljno potrebno odrediti, da se učiteljsko mesto za slovenski jezik na Mariborskem učiteljski v smislu ministerskega ukaza namesti s postavno usposobljenim učiteljem za srednja učilišča?

Gradec, dne 7. decembra 1885.

Raič, M. Vošnjak l. r., dr. Radaj l. r., dr. Dominkuš l. r., Jerman l. r., dr. Šuc l. r., Kukovec l. r.

Deželni zbor kranjski.

(III. seja dne 2. decembra 1885.)

Začetkom seje stavlja profesor Šuklje in tovariši samostalni predlog, naj deželni zbor sklene, da se c. kr. vlada naprosi, naj takoj po državnih tehnikih preiskuje vprašanje o uravnavi spodnje Krke ter potrebno ukrene, da se preprečijo vedne povodnji ob dolenjej strugi te reke, nadalje predlog, da deželnemu odboru naroči, naj v prihodnjem zasedanju predloži načrt novega volilnega reda za deželni zbor.

Oba predloga bode predlagatelj v prihodnji seji utemeljeval.

Baron Apfaltrern interpeluje v imenu svojih „liberalnih somišljenikov deželnega predsednika, kdaj se izvrši postava o odkupu kolekture, katero dajo zemljišna posestva duhovnikom, cerkvam, župnijskim hišam itd. Postava zadobila je že pred 3 1/2 leta cesarjevo potrjenje, tudi se je že objavila državna postava, da so vsa dotična opravila koleka prosta, a doslej se še ničesar ni zgodilo, da bi se zakon resnično izvajal. Interpelant se čudi, da gospod deželni predsednik obrača svojo pozornost na manj važne stvari, kakor na občinski red in volilni red mesta Ljubljanskega in na občinski red in volilni občinski red na Kranjskem, in vpraša, kdaj se bode potrjena postava dejanski začela izvrševati?

Deželni predsednik baron Winkler izjavi, da hoče takoj na interpelacijo odgovarjati. Izvršenje postave o odkupu kolekture zavisno je v prvi vrsti od tega, da se izdâ izvrševalni navod.

Ako je gospod interpelant predbacival deželni vladi, da istega ni izdelala, temveč se bavila z drugimi po mnenju gospoda barona Apfaltrern-a bolj malostnimi stvarmi, mora temu deželni predsednik ugovarjati, ker ta trditev ni istinita. Izvrševalni navod je deželna vlada že izdelala, a ona ni kompetentna to tudi konečno določiti, nego ministerstvo ima o tem definitivno sklepati.

Predložila se je ministerstvu izvršilna naredba že dlje časa, a doslej še ni potrjena. Deželni predsednik pa misli, da, ako se zakon doslej ni izvajal, to ni nikaka škoda za deželo. Izvrševati bi novi zakon morala c. kr. okrajna glavarstva, a ta so vslede novega postavodajstva z delom preobložena. Na njih ramah, c. kr. okrajnih glavarstev namreč, slone vsa opravila o šolstvu, katera se prej druga oblastva (namreč duhovna op. por.) izvrševala, in to je danes jako ogrožen posel.

Poleg tega naklada jako mnogo posla c. kr. okrajnim glavarstvom določevanje in pobiranje vojaške takse, kakor tudi uravnava zemljiškega davka. Razven tega se je potrdila po deželnem zboru sklenena postava, da se razpuste župniški revni zavodi (Pfarrarmeninstute) in tudi s tem imajo c. kr. okrajna glavarstva posla čez glavo. Naj se takoj se-

daj pridruži še postava o odkupu kolekture, potem okrajna glavarstva res z delom ne vedo kam in jim je fizično nemogoče, izvrševati še to nalogo. Pomisliti je treba, da so se c. kr. okrajna glavarstva zadnjikrat organizovala l. 1867, a od tega časa se je njih delokrog več nego podvojil, ne da bi se bilo ukrenilo od višjih oblastev, da se okrajnim glavarstvom dá tudi večje število delavnih, spretnih močij. V obče pa naglašajo gospod deželni predsednik, da se posebna nujnost gledé postave o odkupu kolekture doslej pač ne kaže kajti njemu vsaj neso došle nikake želje ali pritožbe občin v tej zadevi. Politična oblastva pa bode skrbela za to, kakor hitro potrdi ministerstvo izvrševalno naredbo, da se sklenena postava takoj začne izvrševati. (Konec prih.)

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 9. decembra.

Česki poslanci postavili so posebni komité, kateri ima določiti, katere stvari, ki se tičejo šolstva, pripadajo deželnemu, katere državnemu zakonodajstvu. Potem bodo Čehi stavlili v deželnem zboru predloge v zmislu sklepov tega komiteta.

Vnanje države.

Se je li premirje mej Bolgari in Srbi že sklenilo, še ni nobenega poročila. Poslednji predlog je izročil srbski odposlanec Milanović 6. t. m. Bolgarom. Kakor se poroča, so si Bolgari izgovorili 48 ur pomisleka. Prav verjetno ni, da bi Bolgari vsprejeli srbske pogoje, ako slednji res zahtevajo, da ostanejo na bolgarske zemlji pri Vidinu, ako se Bolgari ne umaknejo od Pirota. Srbi se na vso moč prizadevajo, da bi pomanjšali bolgarske zmage. Vedno kažejo na to, da Bolgari neso mogli pregnati Srbov od Vidina, tega pa nečejo pomisliti, da vzlic vsemu prizadevanju neso mogli vzeti Vidina, dočim so pa njim Bolgari vzeli Piroto. Srbi se vedno zanašajo na Avstrijo, da bode njim pomagala, in nečejo nič odjenjati od svojih pogojev. Ako bode grof Khevenhüller, ki se je vrnil z Dunaja v Beligrad in se od tam odpeljal naravnost v Niš, pojasnil, da od Avstrije nemajo pričakovati pomoči, bodo srbski državniki takoj mnogo prijenljivejši. Srbski narod sam tudi najbrž nema veselja začeti boja, kajti vovejanje ga je stalo premnogo žrtev. Vladni listi vedno pomirljivejšje pišejo. Izjavljajo, da so Srbi pripravljeni skleniti mir, če bi le mirovni pogoji ne bili preveč poniževalni. Vodje liberalne stranke imeli so zaupno posvetovanje. Sklenili so vladni stranki objaviti, da je njih stranka zadovoljna, ako se sklene mir z Bolgari s tem pogojem, da se njim prepusti Piroto, dočim Bolgari Srbom odstopijo Vidin. Take pogoje bodo pa javaljne vsprejeli Bolgari kot zmagovalci, k večjemu tedaj, ako bodo vevlasti njim zagotovile, da se potem prizna njih zjedenje brez vsakih daljših ovir. — V petek bilo je bajje več prask mej Bolgari in Srbi, kakor se poroča iz Bellega grada. Od bolgarske strani pa o teh bojih ni nobenega poročila.

Vkljub temu, da vojno naudušenje pojema, se vendar Srbija še vedno pripravlja za vojno. Vedno se pošiljajo rezervisti k glavni vojski. Sedmi polk, ki je bil pri Slivnici popolnem razbit, tako, da je bilo ostalo samo 300 mož, se je zopet popolnil. Ker je bilo pobitih mnogo častnikov, je 100 narednikov imenovanih častniki. — Iz Niša so prepeljali vse ranjence v Beligrad in druga srbska mesta blizu Save ali Dunava, da bodo imeli prostor po bolnicah, ko bi se zopet začela vojna.

Grof Khevenhüller ni postopal popolnem v sporazumljenji z Rusijo in Nemčijo, ko je knezu Aleksandru pretil, da Avstriji pridejo Srbom na pomoč. Posebno v Rusiji je to njegovo prete-nje vzbudilo veliko nevoljo. Večina ruskih listov piše jako razdraženo proti Avstriji, „Moskovskija Vjedomosti“ pravijo, da se za avstrijsko žuganje, da bodo Bolgari zadeli na avstrijske čete, ni treba zmeniti, kajti prej ali slej, je vse jedno. Nikdo ne

more vedeti, kako dolgo bode še trajala vojna. Pretenje za bodočnost ima ravno tako slab upliv, kakor za sedanjost. Vse bi sicer ne imelo nobenega pomena, ko bi Khevenhüllerjeva misija ne bila imela družih nasledkov, kakor da se je vojevanje ustavilo. To pretenje je podalo Srbom nov pogum, da zbirajo svoje čete in zopet začno boj, ako bode to onim po volji, ki ji podpihujejo. Nadalje pravi ta list, da carjevo povelje, v katerem se zahvaljuje ruskim častnikom, da so tako dobro izvežbali bolgarsko vojsko, kaže, da Bolgarija ni tako zapuščena, kakor nekateri mislijo. Z hvalevrednim pogumom pridobljene bolgarske zmage se ne dajo izbrisati iz političnega računa mej Srbijo in Bolgarijo. „Russj“ zahteva, da Rusija začne delati ter neha gledati od strani, ko drugi delajo. Ozirati se ne sme več na prijaznost vlasti, zlasti Avstrije ne. „Varšavskij dnevnik“ pa pravi, da je kraljevi stol v Belemgradu izprazen in da je jedini sposoben kandidat za to mesto knez Nikita, ki je jedini balkanski vladar, ki ne bode nikdar tiral protislovanske politike. Od njega se sme pričakovati, da ne bode skušal Srbije razširjati proti vzhodu, ampak proti zapadu. — Še celo najvišji krogi v Rusiji priznavajo, da so se prenačili, ko so izbrisali kneza Aleksandra iz ruske vojske. Car je to zaukazal, ker je bil o razmerah na Balkanu napačno poučen. Kakor je znano, carju ni bilo po volji, da so Bolgari proglasili zjedinjenje ob tako neugodnem času. Ko se je izvršil prevrat v Plovdivu, ukazal je car sestaviti posebno komisijo, ki naj bi ukrepala kaj storiti. Ta komisija bila je sestavljena iz Vlangalija, pomočnika v vnanjem ministerstvu, Obručeva, načelnika velikega generalnega štaba in Simonijeva načelnika azijskega departementa v vnanjem ministerstvu. Ruska zastopnika v Sofiji in Plovdivu sta naznanila svoji vladi, da bi se bolgarska vojska takoj razrušila, ko bi se odpoklicali ruski častniki. Ta komisija je tedaj priporočala, da se odpokličejo. To je pa v Bolgariji vzbudilo veliko nevoljo. Častniki so zabavljali proti Rusiji, da je njim odvzela pomoč v tako kritičnih trenutkih. Širile so se razne Rusiji sovražne govorice. Tako je ruskemu zastopniku v Sofiji tudi prišlo na ušesa, da se je knez jako zaničevalno izrazil o ruskih častnikih. Hitro je to poročil ruski vladi ne da bi bil preiskaval, je li to res, kar se govori. Carja je jako razkačilo, da knez žali hrabro rusko vojsko in ukazal je, takoj izbrisati ga iz seznama ruskih generalov. Pozneje se je pa pokazalo, da knez tistih razžaljivih besed niti govoril ni. Pri prveji priložnosti hoče nekda car vrniti knezu vse časti. Taka priložnost se pa bode kmalu ponudila. Ob prazniku sv. Jurija, hočejo namreč bolgarski in vzhodnorumelijski častniki s knezom na čelu izreči carju svojo udanost. — Pri poslednji seji Slavjanskega blagotvornega občestva v Peterburgu omenjalo se je tudi, kako Madjari zatirajo Slovence: Te seje udeležili so se tudi generali Črnajev, Rosenheim in Daudeville. — Nek dopisnik Novosadske „Zastave“ imel je pogovor z generalom in diplomatom Ignatijevim. Ta mu je rekel, da Ruse, ki so se že tolikrat vjevali za druge slovanske narode brez vseh lastnih koristij, dolže, da hočejo podvreči slovanske narode. Vsi, ki to trdijo, so nevedni ali zlobni ljudje. Rusija je dovolj velika, ni jej treba novih dežel in narodov. Zadovoljni so bili Rusi, da je poslednja vojna zopet obudila Bolgarijo in Srbijo dala nezavisnost. Veselili so se, da so v Bolgariji ustanovili novo slovansko državo, in radostno opazovali njen razvoj in napredek. Noben Rus, najmanj pa on, si ni mogel misliti, da bodo Srbi ali Bolgari kedaj kaj storili brez volje Rusije. Vedeli smo za razne spletke, rekel je Ignatijev, v Srbiji in Bolgariji, pa zanje se nismo zmenili, kakor se tudi nismo mešali v notranje zadeve Srbije in Bolgarije. Pričakovali nismo, da bode Bolgarija ali Srbija kaj storila, kar bi nasprotovalo mejnarodnim dogovorom. Naša diplomatska zastopnika v Bolgariji in Rumeliji nista nič sumila, da Bolgari mislijo začeti ustajo. Poznali smo dobro željo Bolgarov po zjedinjenju, a mislili smo, da bodo počakali ugodne prilike. Ko je Milan zaukazal mobilizacijo, mislil je vsakdo, da Srbi hočejo zasesti Staro Srbijo ali pa Makedonijo. Še le, ko smo zvedeli, da Avstrija ne dopušča, da bi Srbi šli v Staro Srbijo ali Makedonijo in so se srbske čete približale bolgarski meji, smo zvedeli, da Srbija napade Bolgare, da si kralj pomaga iz zadrege. Častnike je poklicala Rusija iz Bolgarije, ker ni odobraval postopanja Bolgarov, ki so ob neugodnem času proglasili zjedinjenje in ker ni želela, da bi se kak Rus udeleževal nesrečne bratomorske vojne, kajti Rusiji sta Bolgarija in Srbija jednako pri srci. Kneza je Rusija izbrisala iz svoje vojske, ker je razžaljivo govoril o ruskih častnikih. Rusija vsako razžaljenje ložje odpusti, kakor razžaljenje svoje hrabre vojske. Kralj Milan ne bode dobil nikake odškodnine in narod bode moral prenašati velike žrtve. Oni, ki so Srbe in njenega kralja naščuvali k vojni, bodo zadovoljni, da so odprli stare rane mej Srbi in Bolgari. Sedaj je Srbija prepredila zjedinjenje Bolgarov, drugi pot bode pa Bolgarija ovirala razvoj Srbije. Srbi in Bolgari so majhni ljudje, podobni lovecu, ki strelja vrabca, zajca pa pusti bežati. Dopisnik je vprašal generala, kake nasledke bi imelo, ko bi Srbi zaseli Sofijo. (Pogovor vršil se je namreč še pred bolgarskimi zmagami.) General je odgovoril, da ravno take, kajti od sedanje Bolgarije se ne bode odstopila niti ped zemlje Srbom. Rusija sicer ne ugovarja, da bi se S-bom

ne smeli dati kraji, koder biva srbski živeli, a z vojsko se to ne sme zgoditi. Po mojih mislih, bi se Srbija in Bolgarija bili mogli mirno sporazumeti. Sicer sta pa Srbija in Bolgarija osvobodjeni z rusko pomočjo. Od 1815—76 ni Rusija nikdar privolila pomanjšati Srbije, in ravno tako sedaj tudi Bolgarije ne bode. Naj Srbijo odškoduje kdor hoče, mi nemamo nič proti temu. Še veselimo bomo, ako jim Avstrija da Bosno ali pa Turčija Staro Srbijo. Tega pa Rusija nikdar dopustila ne bode, da bi Srbija poginila, če tudi je žalila njene čute, a rusko srce je veliko in jednako ljubi vse slovanske narode. Ni ga Rusa, ki bi bolj simpatizoval z Bolgari, kakor s Srbi. Rusi pred vsem želimo, da se slovanski narodi razvijajo in napredujejo in veseli bi bili, ko ne bi imeli nikakega povoda brigati se za druge Slovence in vovejati se zanje. Jedno mi je žal, da je v Srbiji omajana pravoslavna cerkev. Rusija je baš s svojo vero in cerkvijo mogočna postala. Dokler je v Rusiji pravoslavlje krepko in zdravo, se Rusija ne boji družega, kakor Boga. Srbija je pa baš zagledel osvobodjena, ker je pravoslavna, tako bi je ne bili mogli osvoboditi, in še sedaj bi nosila robske verige. Potem sta se pogovarjala o knezu Nikiti. Ignatijev je rekel, da je Nikita najboljši politik na Balkanu. Sedaj miruje in že ve zakaj. V Ignatijeva sobi videl je dopisnik velik portret Gladstona.

Turčija si je premislila in še ne bode poslala svojega komisarja v **Vzhodno Rumelijo**. Ker se narod sedaj ni hotel pogajati z njegovima pomočnikoma, hoče počakati s svojim posredovanjem, da bode sklenen mir mej Srbijo in Bolgarijo, kakor želi knez Aleksander.

Kolikor je do sedaj znano, je na **Angleškem** voljenih 315 liberalcev, 247 konservativcev in 73 Parnellovcev. Liberalcem manjka samo nekaj glasov do absolutne večine. Sedanja vlada ne bode še odstopila, ampak bode ostala tako dolgo, da jo vrže parlament. Dolgo se ne bode mogla obdržati. Pala bode, če le jedenkrat glasujejo Parnellovci z liberalci ali se pa izdržé glasovanja.

Dopisi.

Iz Celja 6. decembra. [Izv. dop.] Tožni, da zelo tožni so bili za slovenski narod oni časi, v kojih so krvoločni Obri, Huni, in Turki pustošili po naših lepih slovenskih pokrajinah, ljudstvo sekali, na kolce nabijali in neusmijeno klali. Kamor koli so se ubogi Slovenci za pomoč takrat obračali, povsod so bili neuslišani; od celega sveta bili so preganjani kakor divja zver. Da, to so bili resnično težki časi za naše pradede.

Kako bi si pa Slovenci pomagali, kako bili zagovarjali v onih časih, ko ni bilo zaveznih zakonov, ko je morilni meč zapovedaval in pravico sodil.

Pretekli so ti tožni časi, države so se uredile na postavni podlagi in narodom so se jele dajati pravice, koje jim pristajajo. Pravimo, da so se narodom začele davati pravice; a pri tem moramo ob enem vprašati; ali se narodi teh pravic smejo povsod v jednaki meri posluževati?

Kar se nas Slovence tiče, mora na to vprašanje zanikavno odgovorjati, in za to trditev nam ne bode treba dolgo razlogov iskati. Nam ni dovoljeno čislati mile domovine, nam ni dovoljeno ljubiti in čislati presvetlega vladarja in cesarja!

V dokaz, da so sedanje razmere na Slovenskem istinito take, bode žalostno znani in velepomisljivi dogodjaj iz pretečenega tedna na gimnaziji v Celji. Pretečeni teden bili so dijaki Celjske gimnazije v cerkvi zbrani, da presvetlemu vladarju svojo udanost izkažejo. Lojalni in navdušeni slovenski dijaki zapeli so pri tej priložnosti himno na čast in slavo presvetlega cesarja in vladarja v slovenskem jeziku. Ker pa Slovincem ni dovoljeno ljubiti materinski jezik in izražati svojo zvesto udanost do presvetlega cesarja v slovenščini, bili so slovenski dijaki zaradi veličastne himne ostro kaznovani. Dva od njih sta izključena, več njih je premeščenih iz sedmega razreda v šestega, iz šestega v petega in iz petega v četrti razred — in vse zavoljo cesarske himne!

Mi opozarjamo višja oblastva na to nedostojno postopanje Celjskih profesorjev in na nasledke, koji bi se iz tega lahko izcimili!

Ako pa visoki deželni šol. svet to drakonično razsodbo Celjskih prenapetnežev potrdi, bode nam z nova pokazal, da še vedno neče odjenjati v zati-ravnji naše mladine, naše dike, naše nade.

„Česka Polika“ ima a tem sledeče stavke: „Kakor za Bacha. Uspominjamo se pri tej priliki, da so bili v letih petdesetih na gimnaziji v zlati Pragi izključeni nekateri dijaki, ker so cesarsko himno češki peli. Njih stariši uložili koj zoper kaznen priziv in uslišani so bili. Upamo, da se sedaj slovenskim ne bode slabše godilo, kakor za Bacha“

Daljih komentarov ni treba, naj ljudstvo samo sodi!

Iz Gorice 6. decembra. (Interpelacija. — Podporno društvo. — Podružnica družbe sv. Cirila in Metoda. — 550000 gld. — Različnosti.) Prva in druga seja v našem deželnem zboru bili sta mirni, nič kaj posebno zanimivi; v tretji je bilo že več življenja in zanimivih zadev. Novi poslanec dr. Gregorčič, neutrujen in neumorno delaven gospod na narodnem polji, stavil je do vlade dobro sestavljeno in s tehničnimi razlogi podprto interpelacijo o nepravilnem računanji pristojbin za razne komisije, katero interpelacijo odobrujejo vsi krogi in vse stranke. Mnogo pritožb slišalo se je v tem oziru v Goriški okolici že dolgo časa, a nihče si ni upal v tem oziru potrebnih korakov storiti ter natanko preiskovati, so li pritožbe opravičene ali ne. Sedaj prišla je ta zadeva na dnevni red in nadejati se je, da se zabranijo vsi neopravičeni troški našemu revnemu ljudstvu, katero tarejo slabe letine že dolgo časa. Res je, da je mnogokrat ljudstvo samo krivo, da mu sodnija troške napravi, ker se rado pravda; vendar nikakor ni dovoljeno več računati, nego postava vleva, tudi tedaj ne, ko bi se hotelo po tem potu pravičam vrata zatvoriti. Sicer pa, kakor čujemo, pridejo še druge interpelacije kmalu na vrsto, kar je res potrebno, kajti to se vendar ne godi nikjer več nego pri Slovencih, da jih sodijo porotniki, kateri jih ne razumejo, da jih izprašujejo sodniki slovensčine nezmožni, ter sestavljajo zapisnike v nemškem jeziku. Pripeti se večkrat v Primorji v 19. stoletji, da sestavljajo sodniki nemške zapisnike, kateri pridejo pred italijanske porotnike, da sodijo o zadevah le slovensčine zmožnih oseb. Tudi o drugih ozirih nameravajo naši poslanci postaviti interpelacije in predloge, a o teh drugič kaj več.

Naše bralno in podporno društvo, katero čaka še vedno na ono dobo, da bo smelo svojo zastavo blagosloviti, kar zopet dobro označuje naš položaj in naše razmere, razvija se pri vsem tem in morebiti ravno zaradi tega prav lepo. Društvu pristopilo je mnogo novih udov in njegovo denarno stanje je prav ugodno. Letos bode zopet naložilo lepo vsoto v hranilnico, in to je najboljša zaslomba društvu. Sicer pa ga ni zavednega Slovenca na Goriškem, kateri bi ne čutil udarca, prizadetega mu po onih, kateri so znano slavnost podpornega društva zaprečili. Pride čas, ko se bode tudi to maščevalo.

Iz formalnih nedostatkov neso bila pravila podružnice sv. Cirila in Metoda za Gorico potrjena, a ker se bode kmalu zadostilo zahtevam politiške gospodske, pričakovati je, da se zadeva hitro reši, ter podružnica svoje poslovanje prične. Ker je odbor dobro sestavljen, nadejati se je obilega sadu. V to pomozi Bog!

Naši mestni očetje najeli so že pred leti mnogo denarja na posodo, od katerega je treba obresti plačevati. Mestne finance prišle so bile pod prejšnjim županom, kateri je Gorico zapustil, že tako daleč, da ni moglo mesto nikjer dobiti več denarja na posodo. Sploh bilo je stanje našega mesta res že obupno. Sedanjemu županu g. dru. Maurovichu posrečilo se je, da je finance zopet uredil, sedaj imamo celo 10.000 gld. preostanka na leto. A mestni očetje hočejo sedaj zopet 550.00 gld. na posodo vzeti, da bi zidali novo vojašnico, napravili nov vodovod in zadostili drugim potrebam. Načrt v tem oziru izročil se je deželnemu zboru, kateri ga bode skoraj stalno vsprejel. Da bi se denar res naobrestil tako, kakor gospodje sedaj računajo, ne bi bilo temu oporekati; toda, ko bi se gospodje kje zaračunili, potem niti ne bode mogoče v Gorici več živeti.

Gorica slovela je nekda ne le radi svoje lepe leže in prijetnega podnebja, ampak tudi radi tega, ker se je tu lahko ceno in dobro živelo; toda že sedaj je draginja neznosna, in marsikdo, ki se je nameraval tu naseliti, premislil si je in šel tja, kjer bolje in ceneje živi; kaj pa bode še le, ako dobimo novo posojilo za 550.000 gld.? Kdo bode plačeval obresti? Gotovo le domačini. Gospodje si zelo glave belijo, kako bi zadostili modernim zahtevam, da bi zahajali semkaj tujci. To je vse lepo in dobro, a če imajo pri tem domačini lakoto trpeti in stradati, potem je bolje, da ni tujcev, ali pa vsej, da se ne skrbi zanje v prvi vrsti. Najprej domačin, potem tujec! Sicer bi se pa v tem oziru dalo mnogo, mnogo pisati in govoriti, toda pustimo to zadevo našim mestnim očetom.

Nemški igralci, kateri so v tukajšnjem gledališču zadnjikrat igrali dne 30. nov., so odšli in sicer prav zadovoljni, kajti uspeh je bil ugočen. 1. decembra došlo je italijansko društvo. Prvi dan bilo je gledališče dobro obiskano, a že drugi in tretji dan prazno pri vsem tem, da Goriški „Corriere“ bobna in pridružuje Goričane, naj hodijo v gledališče. Teško, da bi se kaj v tem oziru zboljšalo, odijozna, nestrpljiva židovsko-liberalna klika ostrupila je vse socijalno življenje in hoče počiti od jeze, da ne teče vse tako, kakor bi ona želela. Omenili smo že, da predsedajoč te židovske stranke Italijan samim, dokaz temu je zopet zadnja številka „Rassegne“, katera vnovič tem ljudem pravi, kar jim gre, a „Corrierovci“ so toli vzvišeni, da se niti ne zmenijo za resnico v „Rassegni“, ter jo „nobel“ prezirajo. Imeli smo priliko že večkrat omeniti, kakšne vrste ljudje so ti gospodje; a da se jih še bolj označi, navedemo še nov faktum, da smešijo in napadajo v novejšem času celo one meščane, kateri so se predznili za ranjene Srbe in Bolgare milodarov nabirati. In taka druhál se baha z italijansko „kulturo“. Uverjeni smo, da bi se Italijani sramovali taci prijateljev, ko bi jih le količkaj poznali.

Domače stvari.

— (IV. seja deželnega zbora kranjskega) trajala je danes do 1/3. uro popoldne. Deželna vlada predložila je postavni načrt zaradi razdelitve skupnih posestev in uravnave na istih uknjiženih pravic. Nadalje postavni načrt zaradi uravnave gozdnih mej. Prof. Šuklje utemeljeval je svoj samostalni predlog zaradi uravnave spodnjega dela Krke. Potem se je rešila dolga vrsta poročil finančnega odseka ter dognalo, kako ima deželni odbor novo pogodbo sklepati z usmiljenimi sestrami na Studenci in v bolnišnici v Ljubljani, sicer jim pa odpovedati. Ribškemu društvu dovoli se za prihodnje leto 30 gl. podpore. Prihodnja seja je v petek.

— (Deželni zbor istrski) bil je v ponedeljek 7. dan t. m. zvečer zaključen. Imel je vsega vkupe samo 6 sej, o katerih bomo v kratkem poročali.

— (O obsodbi Celjskih dijakov) dohajajo nam od vseh strani jako ostri dopisi. Javno mnenje po vsem Slovenskem je zaradi drakonične obsodbe jako razburjeno in nevolja in razburjenost kaže se v takih izrazih, da dotičnih dopisov niti objaviti ne moremo. Več slovenskih rodoljubov in davkoplačevalcev nam mej drugim piše: „Naše državne poslance dolenjoštajerske nujno prosimo, da takoj gredo k presvetlemu cesarju s ponižno prošnjo: 1. da On milostno dovoli, da bi slovenski dijaki na Celjski gimnaziji smeli cesarsko himno slovenski peti; 2. da se fanatično zagrizeni profesorji na Celjski gimnaziji premesté. — Ali plačujemo zaradi tega davke, da nam nemški fanatiki našo mladino uničujejo? Ali vzbujajo nemški profesorji v slovenski mladini na ta način ljubezen do cesarske rodovine, da kaznujejo dijake, ker so v slovenskem jeziku Boga prosili, da bi nam obranil presvetlega cesarja, cesarico in ves Habsburški rod?“ K temu imamo dodati le nekoliko besed. Na dolenjem Štajerskem ne bode prej miru, dokler se ne razžene ves fakijski „Rattenkönig“, ki ima v Celji svoje zavetišče. Iz Celja izhaja vse ščuvanje na Štajerskem, kajti tamošnji gospodje so „ex lex“, storiti smejo vse, kar jim pride na misel, ne zgodi se jim ničesar, ker dobro vedo, kdo jim daje potuho. „Riba pri glavi smrdi“.

— (Čudne razmere.) Dobili smo naslednji dopis: Res čudne so razmere v naših deželah. Zavaljo malenkosti izključita se v Celji (namreč v Celji na slovenskem Štajerskem) dva dijaka. V stolici slovenski pa se je tudi nekaj enakega pripetilo. Bilo je namreč v isti dan, ko so dijaki Celjski pri maši slovensko peli. Tudi v Ljubljani so, kakor znano, praznovali dijaki god naše presvete cesarice in potem so peli cesarsko himno v slovenskem jeziku. Nek pragermanski višjegimnazijček H. pa ni mogel prenašati slovenskega petja in na vse pretege vpil cesarsko himno po nemško. Ta škandal prišel je pri konferenci na vrsto, a pragermanski razrednik onega razreda je H.-a še zavaljo tega čina tako rekoč pohvalil. Ali ima morda vsaka gimnazija svoje disciplinarne zakone?!

— (Zadnji pastirski list knezoškofa Ljubljanskega) ima jako polemichen značaj. Prvič piše naš vladika o svojem potovanju v Rim in

se v imenu svetega očeta zahvaljuje za „Petrov novec“, ki se je nabral v kranjskem prebivalstvu; pri tem pa polemizuje — seveda zelo od daleč in v jako splošnih izrazih — proti gibanju za slovensko službo božjo, češ: „v Vašem imenu ne govori, ker ne govori več katoliško, kdor koli pravi: to ali ono, mi je hočemo in zahtevamo, tudi če ni ljubo papežu in apostolskemu stolu, in pri tem nas nema ovirati nikoli nobeno določilo Rima. Ne: Slovenci, a ob jednem tudi rimski katoliki, to ste bili in to ste...“ Sigurno, knežja milost! A baš zato, ker slovenstvo v cerkvi ne izključuje katoličanstva, nego le latinščino, katera vendar ni bistveni pogoj zveze z Rimom, zato Slovenci ne zapustimo Strossmajerjeve zastave, zato je polemika v pastirskem listu — prazna slama. A vladika dr. Jakob se v svojem listu obrača tudi proti slikam Vereščaginovim in tako zanaša v naše prebivalstvo gibanje, ki se zavaljo znanih slik sedaj goji po Dunajskih cerkvah. Ako bi naš knezoškof napisal eksegetično-apologetično razpravo o neumestnosti svetopisemskih slik Vereščaginovih, s kakeršno se je vladika dr. Strossmajer pridružil mnenju Dunajskega kardinala, to bi bilo osnovano. Neosnovano pa je, našemu narodu priporočati, naj moli in se pokori za nekaj, o čemer nobenega pojma nema! Habeat sibi! Morebiti bode Neskončni molitve našega naroda obrnil za druge namene, a ne za grehe slikarja Vereščagina, kateri bo sam za se odgovarjal in vso pokoro trpel, katere mu božja milost ni še odpustila. Tretjo misel razvija pastirski list to, da prosi miloščino za katoliške cerkve v Bosni; pri tem seveda ima knezoškof Ljubljanski veliko versko požrtvovalnost slovenskega naroda pred očmi in laskavo jo v svojem listu poudarja.

— (Drd. Jana Flanderko) imenoval je deželni odbor sekundarijem v tukajšnji bolnišnici.

— (Imenovanja in premeščenja.) Ker nam je dotična sobotna brzojavka z Dunaja došla pokvarjena, zdi se nam potrebno, popraviti jo in dopolniti. Imenovani so: Okrajni sodnik v Št. Lenartu Anton pl. Wurmser svetniškim tajnikom pri okrožni sodnji v Celji; Ivan Nosan pristav v Ribnici, okrajnim sodnikom v Vipavi; Viktor Pramberger, pristav v Mariboru, sodnikom v Kozjem; dr. Amon Zhuber pl. Okrog, pristav v Celji, sodnikom v Šoštanj, Karol Wenger, pristav v Ptui, sodnikom v Št. Lenartu. Eduard Benedikt, pristav extra statum v Rudolfovom, Toussaint Deu, pristav v Slov. Bistrici in Vladimir Köves, pristav na Vranskem, imenovani so pristavi pri okrožni sodnji v Celji. Ivan Langerholz, pristav pri okrožni sodnji v Celji imenovan je pristavom pri okrajni sodnji v Ptui. — Premeščeni so: Okrajni sodnik Ivan Bric iz Vipave v Radovljico; okrajni sodnik Josip Brunar iz Kaplje v Rožek, okrajni sodnik Rudolf Khern iz Šoštanja v Laški trg; pristav Alojzij Rothschild iz Šmarje v Maribor D. l. br.; Alojzij Brumen iz Metlike v Slovensko Bistrico. Dalje so pristavi imenovani naslednji avskultantje: Alojzij Avditor za Vransko; Al. Doksat za Šmarje, Josip Rotnar za Ribnico, Fran pl. Garzarolli za Metliko.

— (Razdelitev obleke.) Včeraj dopoldne delila se je v čitalnični dvorani obleka in obutev, ki so jo blagoslovene gospe pri raznih dobrotinskih nabrala. Obdarovanih bilo je okoli 80 ubožnih učencev in učenk. Vsak dobil je popolno obleko; obutev in veliko štruco. Pred razdelitvijo bili so primerni nagovori. Pri obdarovanju bili so navzočni gg.: baronica Winklerjeva, Murnikova, Bleiweisova, Ambrožičeva, Robičeva, ravnatelj dotičnih zavodov itd.

— (Krajcarska podružnica „Narodnega Doma“ v Ljubljani.) V zadnjem poročilu smo mej drugim omenili, da imamo 29 razprodanih krajcarskih knjižic. Podpornike našega podjetja sploh, posebno pa gg. poverjenike bi ugnili morebiti zanimati natančnejši podatki o teh knjižicah. — Od teh knjižic je 24 kranjskih, 3 so primorske, 1 štajerska in 1 dunajska. Od 24 kranjskih jih je ravno polovica Ljubljanskih, po 3 so Vrhniške in Zagorske, 2 Krški, po 1 Komendska, Metliška, Novomeška in Radovljiška. Od 3 primorskih sta 2 Tržaški in 1 Reška (vas Reka pri Cirknem). Štajerska je iz Seegrabna pri Ljubnem. — Doba, ki je pretekla od prve razposlane knjižice do danes, znaša 149 dni. Od posameznih razprodanih knjižic, ki so sicer preračunjene na leto dni, je bilo pa v prometu 6 po 1 dan, namreč knjižice s št. 143, 238, 244, 251, 332 in 333, od teh razen jedne Radovljiške vse druge Ljub-

ljanske, 2 dni je bila v prometu Vrhniška knjižica pod št. 334; po 7 dni Krški pod št. 298 in 299; 16 dni Zagorska pod št. 128; 20 dni Tržaška pod št. 172; po 21 dni Ljubljanski pod št. 279 in 306; po 23 dni Ljubljanski pod št. 148 in 183; 30 dni Ljubljanska pod št. 246; 45 dni Ljubljanska pod št. 175; 46 dni Tržaška pod št. 90; 47 dni zagorska pod št. 156; 49 dni Zagorska pod št. 10; 53 dni Seegrabenska pod št. 26; 62 dni komendska pod št. 4; 66 dni Ljubljanska pod številko 158; po 101 dan Dunajska pod št. 47 in Vrhniška pod številko 67; 102 dni Reška pod številko 110; 106 dni Metliška pod številko 1; 127 dni Novomeška pod številko 17 in 130 dni Vrhniška pod številko 68. — Razposlanih je sedaj 447 knjižic, in sicer 370 krajcarskih in 77 desetkrajcarskih. (Denar in oglasila pošiljati je g. dr. Josipu Starétu, blagajniku „Narodnega Doma“ v Ljubljani.)

— (Ljubljanski „Wochenblatt“) bil je preteklo soboto zaplenjen. Včeraj izšel je v drugem izdanju. Mi mu druge izdaje ne zavidamo, a opomniti pa moramo, da sta „Slovan“ in „Škrat“ tudi prosila za drugo izdanje, pa zama. „Duo si facinut idem, non est idem“.

— (Serenado) z baklado napravili so dijaki višje gimnazije Ljubljanske včeraj zvečer ob 8. uri bivšemu profesorju svojemu g. Wiesthalerju, ki danes ostavi Ljubljano, da prevzame vodstvo nižje gimnazije v Kranji. Pod vodstvom gospoda profesorja Foersterja zapeli so dijaki tri slovenske pesni, mej katerimi se je posebno odlikoval zbor „Dijaška.“ S trikratnimi živioklici poslovi so se dijaki od preljubljenega svojega profesorja.

— (Deželni uradniki kranjski) sklenili so pri shodu dne 6. decembra t. l. v redutni dvorani do visocega deželnega zbora položiti prošnjo, da bi se jim zboljšale njih skromne plače.

— (Kranjskega obrtnega društva) upravni odbor zboroval je včeraj polnoštevilno v navzočnosti mnogih članov obrtnega društva, pod predsedništvom g. Anton Klein-a. Sklenil je sledeče: a) Kranjsko obrtno društvo popolnem pritrjuje agitaciji Dunajskih obrtniških zadrug, da se odpravi obrtno delo po kaznilnicah in prisilnih delavnicah. b) Odobrila se je po društvem tajniku g. Kuncu izdelana prošnja na deželni zbor kranjski, naj se uredi obrtniško delo v deželni prisilni delavnici in naj se skliče v ta namen enketa. c) Izvolil se je odbor, ki izroči prošnjo g. profesor Šuklje-ju, da isto izroči v deželnemu zboru in jo podpira. d) Skliče se prihodnje nedeljo javni shod, o katerem se bo razgovarjalo o zadrugah in o nedeljskem miru.

— (V redutni dvorani) predaval je včeraj gosp. Kraus o svojem preiskovanju in delovanju v notranjih jamah (Pivka jama, Črna jama itd.) in o možnih posledicah teh preiskavanj. Predmet je zanimiv — želeli bi bili torej več poslušalcev — g. predavatelj jako dober govornik, a vsebina njegovega predavanja je, kakor je sam priznal, dozda le teoretične vrednosti. Prijetno predavanje pojasnjevali so razstavljeni zemljevidi in načrti. Deželni glavar grof Thurn se je koncem govora g. predavatelju zahvalil. G. K. rekel je v svojem govoru mej drugim, da je on to vprašanje vzbudil iz stoletnega spanja. Tej trditvi moramo ugovarjati. Davno pred njim pečali so se večaki s tem vprašanjem. Opozorjamo samo na Schmidla in dr. Vicentinija, o katerih utegnemo pri priliki kaj več povedati.

— (Šolsko.) Minister nauka in bogočastja izdal je naredbo, da mora 19. dan novembra kot godov dan naše cesarice biti prost dan za vse ljudske in meščanske šole, za vse pripravnice, gimnazije in realke. Ukazal je tudi deželnim šolskim oblastvom, naj drugo same ukrenejo, kako se bode dostojno praznoval ta šolski praznik.

— (Vreme) je jako neprijetno. Par dni zaporedoma že dež in blato, denes pa je začelo snežiti in brozga po naših ulicah bode še večja.

— (Vabilo na Preširnov večer.) katerega priredi akademično društvo „Triglav“ v četrtek dne 10. decembra v Steinfelder-Bierhalle. Vspored: A. 1. Pozdrav predsednika. 2. A. Nedved: Pozdrav, zbor z bariton-solom. 3. Slavnostni govor — Josip Blaž. 4. A. Hajdrih: Deklica, čveterospev, pojo: Kunovar, Sajnkovič, Ožek, Defranceschi. 5. Deklamacija — J. B. 6. Dr. G. Ipavec: Mrak, čveterospev, pojo: Kunovar, Sajnkovič, Ožek, Defranceschi. 7. A. Hajdrih: Jadransko morje, zbor. B. Zabava. Začetek ob 8. uri zvečer. Odbor.

Častiti volilci!

12. decembra t. l. ima biti nova državno-zborska volitev za dolenski mesta in trge. — Trdnega prepričanja sem, da se je že pri volitvi 5. junija večina postavno oddanih glasov strinjala v moji osebi in da izid te nove volitve ne more nikakor naprej določiti končno-veljavne razsodbe državnega zbora, ki ima jedini to vprašanje rešiti.

Vendar se obrnem na gospode volilce, ki mi hočejo zaupati, s prošnjo, da blagovolijo 12. decembra udeležiti se volitve.

Program moj je Vam znan: je ravno tisti, s katerim sem stopil poleti pred Vas.

Dan 12. decembra bode tedaj odločil, je-li je volja volilcev dolenskih mest in trgov, da so zastopani v državnem zboru po možu, kateri se bo imel za svoj mandat zahvaliti le njih lastni vrhovni volji in kateri bode prost vsakake zavisnosti zagovarjal vsak čas le njihove koristi.

Svest si samostalnosti gg. volilcev, prosim Vas torej vnovič, da mi blagovolite na dan volitve svoje zaupanje izreči.

Na Otočicah, 6. decembra 1885.

Margheri.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Zader 9. decembra. Namestnik baron Jovanović umrl.

Carigrad 9. decembra. Veliki vezir brzojavil je v 8. dan decembra knezu bolgarskemu, da Madjid-paša neutegoma odpotuje v Sofijo, da se s knezom dogovori zaradi miru.

Peterburg 9. decembra. Predsednik slovenskega „blagotvornega občestva“, general Durnovo dobil je zaradi znanega svojega govora v društvu od carja ukor, ker so politički govori proti društvenim pravilom.

Madrid 9. decembra. Pri Canovas de Castillo bil je shod 32 bivših ministrov, ki so odobrili, da ustanovi liberalno ministerstvo, po kraljici vladnici izbrano.

Razne vesti.

* (Velikanska tatvina.) Na Dunaji ulomili so jako predrzni in premeteni tatje v prodajalnicu juvelirja Granichstädtena ter odnesli dijamantov, biserov in zlatnine za 300.000 gold. Tatje so menda preteklo nedeljo popoldne začeli svoje delo in v noči mej nedeljo in ponedeljem dovršili. Po mnenju strokovnjakov bilo je treba najmanj 16 do 18 ur, da so delo dogotovili, nenavadne premetenosti in spretnosti, kajti ulomiti so morali tatje najprej z železom okovana vrata, potem pa prevrtati, prepiliti in ulomiti težke železne blagajnice. V ta namen rabili so najnovejša orodja iz najboljšega jekla in delali so tako previdno, da akoravno je prodajalnica v najživahnejem delu mesta, v takozvanem „Trattner hof“ blizu znane gostilne „Zur Tabakspfeife“, vendar ni bilo čuti nobenega ropota. V ponedeljek zjutraj, ko so odpirali prodajalnico, zapazili so stoprav tatvino. Nepoznani lopovi postopali so jako premeteno, srebrnine in drugih dragocenosti, ki so pretežke iz razmerno manj vredne, se niti dotaknili niso, ker so delali v naglici, prezrli so mnogo jako dragocenih nakitov, katerih vseh je bilo nad pol milijona v prodajalnici. Velikanska ta tatvina proužročila je vsestransko senzacijo, policija pričela je nemudoma najskrbneje zasledovanje, a do sedaj ni najmanjšega sledu o tatovih. Misli se, da so inozemci izvršili izredno predrzno tatvino.

Poslano.

Vsakdo more biti zdrav in doseči visoko starost, ako skrbi za svoje telo. Največ bolezní izvira iz krvi, tedaj je dolžnost slednjega, na to obratovati največ pozornost. Našim preiskavanjem in dolgoletnim skušnjam se je posrečilo izumiti taka sredstva, katere hitro in brez zlih posledic čistijo kri, krepijo njen pravi tok. Naša zdravilna metoda je priznana in je že bila večkrat odlikovana z redi in zlatimi kolajnami. Ozdravljamo z vspehom bolezni, ki izvirajo iz spridene krvi (brez živga srebra), žalostne posledice skrivnih navad, nadalje slabotno stanje, kožne bolezni, še tako zastarane rane, grunte, izpadanje las, trganje in revmatizem, vse ženske bolezni. Trakuljo odstranimo po posebni metodi, celo pri otrocih v malo urah. Kilove ozdravimo na racionalni način z našimi po novejših metodah napravljenimi pasovi za kilove, sicer počasi ali gotovo. Prosim pošiljati zaupna pisma z obširnim popisom bolezni s poštno znamko za odgovor. (709—1)

Privatna klinika „Freisai“ v Solnogradu (Avstrija).

Tužba:

8. decembra.

Pr. slova: Polak z Dunaja. — Neveš iz Grada. — Dr. Knall z Dunaja. — Lissek, Čarman iz Trsta. — Asael, Steiner, Hoffelner, Wolf z Dunaja. — Ladstätter iz Gorice.

Pri. Mašič: Kötzi z Dunaja. — Truden iz Trsta. — Vodopivec z Ljubljane. — Krous z Dunaja.

Izdatelj in odgovorni urednik: Ivan Železnikar.

Tržne cene v Ljubljani

dné 9. decembra t. l.

Pšenica, hktl.	gl. kr.	Špeh povojen, kgr.	gl. kr.
Rež,	553	Surovo maslo,	84
Ječmen,	439	Jajce, jedno,	3
Oves,	308	Mleko, liter,	8
Ajda,	423	Goveje meso, kgr.	64
Proso,	504	Telečje	56
Koraza,	487	Svinjsko	52
Krompir,	286	Koštrunovo	35
Leča,	8	Pišanec	45
Grah,	8	Golob	17
Fižol,	850	Seno, 100 kilo	205
Maslo, kgr.	90	Slama,	205
Mast,	76	Drva trda, 4 metr.	760
Špeh frišen,	52	„ mehka, „	550

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Ve-trovi	Nebo	Mo-krina v mm.
7. dec.	7. zjutraj	728.58 mm.	9.8° C	sl. zah.	obl.	7.8 mm.
	2. pop.	728.14 mm.	10.4° C	sl. svz.	obl.	dežja.
	9. zvečer	729.94 mm.	9.8° C	sl. zah.	obl.	
8. dec.	7. zjutraj	733.23 mm.	3.4° C	sl. svz.	dež.	13.60 mm.
	2. pop.	732.57 mm.	3.8° C	sl. svz.	dež.	
	9. zvečer	731.03 mm.	4.2° C	sl. vsz.	dež.	dežja.

Srednja temperatura 10.0° in 10.0°, za 3.8° in 4.1° nad normalom.

Dunajska borza

dné 9. decembra t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna renta	82 gld. 40 kr.
Srebrna renta	83
Zlata renta	109
5% marena renta	99
Akcije narodne banke	873
Kreditne akcije	289
London	125
Srebro.	—
Napol.	9
C. kr. cekini	5
Nemške marke	61
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld 127
Državne srečke iz l. 1864	100 gld 169
Ogrska zlata renta 4%	98
„ papirna renta 5%	90
5% štajerske zemljišč odvez. oblig.	104
Dunava reg. srečke 5%	100 gld 119
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	125
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	115
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	105
Kreditne srečke	100 gld 179
Rudolfove srečke	10
Akcije anglo-avstr. banke	120
Tramway-društ. velj. 170 gld a. v.	193

V službo se vsprejmeta

dva dacarja

z dobro plačo. Pogoji: izvrstna spričevala, položitev kavcije 200 gld. Lastnoročno pisane ponudbe, združene s plačo, pod katero se služba prevzame, do 20. decembra t. l. g. Francetu Podboj-u, reprezentantu v Ljubljani na Dolenskem. (725—1)

Burgundsko vino.

To fino in dobro Burgundsko vino Ogerske (francoske trte, nasajere v obširnih vinogradih na Ogerskem) priporočajo slavni zdravniki zaradi njega milobe in izvrstnih svojstev pri želodčnih boleznih, pomanjkanju krvi, oslabiljenju, diarriji in rekonvalescenci z izrednim vspehom. — Zdravilnica v Lindewiese (Slezija) uporablja to vino že več kakor 15 let in priporoča posebno kot okrepujoče pri rekonvalescenci.

Jedino zalogo za Kranjsko

ima (656—6)

„LEKARNA TRNKOCZY“

zraven rotovža v Ljubljani.

Velika steklenica velja 80 kr., 10 steklenic 7 gld. Po pošti se pošlje najmanj 5 steklenic.

VIZITNICE
v elegantnej obliki priporoča po cen
„Narodna Tiskarna“
v Ljubljani.

Zalaganje z drvi.

Podpisana išče zalagatelja drv, da bi jo za leto 1886 preskrboval s potrebnimi borovčevimi drvi, in prosi one, kateri želé zalaganje prevzeti, da se oglašé v pisarni podpisane.

V Ljubljani, 23. novembra 1885.

Tovarna za plin v Ljubljani.

(700—3)

Št. 19.272.

Razglas.

(707—3)

Mestni magistrat išče zaradi otvorjenja otročjega zabavišča sledeče prostore v najem vzeti:

1. Jedno ali dve veliki svetli in zračni, najboljše prtilični sobi z vrtno ali dvoriščem.

2. Jedno navadno sobo in kuhinjo.

Nahajali naj bi se ti prostori ali v šolskem, ali v kolodvorskem, ali pa v dvornem mestnem delu.

Ponudbe je bodisi ustno, bodi si pismeno do prihodnjega obroka za odpovedbo stanovanj, to je do 10. februarja 1886, izročiti pri podpisnem magistratu.

Mestni magistrat Ljubljanski,

dne 25. novembra 1885.

Dražba naprave kozolca.

Dne 15. decembra t. l. oddala se bode v Šmarji poleg Ljubljane po dražbi naprava lesenega kozolca, ki bode obsegal 30 predalov. One, ki bi hoteli to delo prevzeti, vabi uljudno k tej dražbi

(723—2)

stavbeni odbor.

A. RAUNICHER-jeva

zaloga čevljarskega blaga,

Židovske ulice št. 6,

priporoča častitemu občinstvu svoje lastnoročne izdelke čevljarskega blaga za gospode, gospe in otroke v najlepših izdelkih in po najnižjih cenah. — Dalje opozarja imenovana firma na svojo bogato zalogo (603—16)

čevljev za dečke in deklice,

ki se izjemoma po jako znižani cenit razprodajejo.

Čiščenje in zboljšanje vina.

Najgotovješe, najhitreje in najcenejše sredstvo za čiščenje in zboljšanje vina in popravljanje bolnega vina je

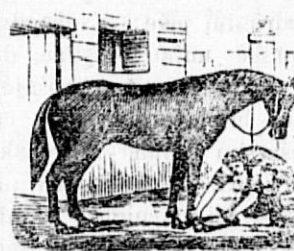
prava francoska galerta

tvrdke COIGNET & C. v Parizu, Lyonu, Marseillu.

To zajamčeno sredstvo z navodilom, kako je rabiti, se vedno dobiva pri tvrdki

A. HARTMANN v Ljubljani,

pisarna v Tavčarjevi palači. (587—19)

Restitucijski fluid

pomnoženi, tudi

konjski cvet

imenovan,

rabi za drgnjenje v krepilo udov pri konjih. Ta cvet, mnogo let po izkušenih živinozdravnikih in praktičnih poljedelcih glede učinka kot izborni skušen ter priznan kot najboljši zdravilni in krepilec, ohrani konja do pozne starosti, celo pri največjem trpljenju vztrajnega in pogumnega, zabranjuje otrplost konjskih udov ter služi v krepilo pred in v restitucijo (očvrstjenju) po kakem trdnopolnem delu. Dalje rabi kot podpiralno in ozdravilno sredstvo pri pretegu žil, otekanju kolen, kopitnih boleznih, otrpnenju v boku, v krizi i. t. d., otekanju nog, mehurjih na nogah, izvinjenju, tiščanju od sedla in oprave, pri sušici i. t. d., s kratka skoro pri vseh vnanjih boleznih hihah.

1 steklenica z rabilnim navodom vred stane 1 gld., 5 steklenic z rabilnim navodom vred samo 4 gld. Prodaja in vsak dan razpošilja zdravila s pošto na deželo: (655—6)

„LEKARNA TRNKOCZY“

zraven rotovža v Ljubljani.

Lastnina in tisk „Narodne Tiskarne“.